

Kaupunkiliikenne Oy:n vastuullisuusperiaatteet

Johdanto

Kaiken toimintamme lähtökohtana ovat Kaupunkiliikenteen arvot, jotka luovat perustan yhteisen toimintakulttuurin ja toimintatapojen muodostumiselle.

Arvostan ja välitän

Olen osa ratkaisua

Haluan onnistua yhdessä

Kaupunkiliikenne on sitoutunut vastuullisuusperiaatteisiin, jotka konkretisoivat sitä, mitä arvojemme mukainen toiminta käytännössä tarkoittaa. Vastuullisuusperiaatteet eivät anna yksiselitteistä vastausta kaikkiin tilanteisiin, vaan ne luovat raamit sille, miten meillä toimitaan. Vastuullisuusperiaatteiden mukaista toimintaa tarkennetaan erillisillä toimintaohjeilla.

Odotamme, että jokainen työntekijämme noudattaa näitä periaatteita kaikissa tilanteissa, emmekä hyväksy niiden vastaista toimintaa. Vastuullisuusperiaatteiden vastainen toiminta selvitetään aina, ja seurauksista sovitaan tapauskohtaisesti.

Vastuullisuuden johtaminen

Kaupunkiliikenteen hallitus on sitoutunut varmistamaan vastuullisen toiminnan edellytykset. Jokainen yksikkö ja palvelu vastaa oman toimintansa vastuullisuudesta ja jokainen työntekijä siitä, että toimii vastuullisuusperiaatteiden mukaisesti omassa työssään. Yksiköiden johtajien ja esihenkilöiden tehtävänä on näyttää esimerkkiä ja varmistaa, että vastuullisuusperiaatteet ovat kaikkien työntekijöiden tiedossa ja niitä noudatetaan. Esihenkilöt auttavat tarvittaessa periaatteiden tulkinnassa epäselvissä tilanteissa.

Vastuullisuuden johtamisen ja kehittämisen tukena Kaupunkiliikenteellä on toimintajärjestelmä, joka kattaa kaiken toimintamme laatu-, ympäristö- sekä työterveys- ja työturvallisuusasiat. Toimintajärjestelmällemme on myönnetty ISO 9001-, ISO 14001- ja ISO 45001 -sertifikaatit. Kehitämme toimintaamme jatkuvasti mm. asiakaskokemuksen, riskienhallinnan ja erilaisten arviointien avulla.

Kaupunkiliikenteen johtoryhmä arvioi vastuullisuusperiaatteiden päivityksen tarpeen vuosittain, ja hallitus hyväksyy periaatteet. Toiminnanohjaus- sekä hallinto ja hankinta -yksiköt koordinoivat ja kehittävät vastuullisuuden johtamista.

Vastuullisuusperiaatteet viedään käytäntöön vastuullisuusohjelman avulla, joka laaditaan vuoden 2026 aikana. Vastuullisuusperiaatteiden ja -tavoitteiden toteutumista seurataan Kaupunkiliikenteen ja yksiköiden johtoryhmissä osana talouden ja toiminnan seuranta.

Raportoimme toiminnan tuloksista ja vastuullisuuden kehityksestä vuosittain kestävyys selvityksessämme, joka laaditaan vuodesta 2025 alkaen mukailen EU:n kestävyysraportointidirektiivin (Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD) ja siihen sisältyvien eurooppalaisten kestävyysraportointistandardien (European Sustainability Reporting Standards, ESRS) periaatteita. Ensimmäistä kestävyys selvitystä ei varmenneta riippumattoman kestävyysraportointitarkastajan toimesta.

Kaupunkiliikenteelle olennaiset vastuullisuusteemat

Vastuullisuus tarkoittaa meillä sitä, että toimimme aina eettisesti suhteessa ympäristöön, vaikutuspiirissämme oleviin ihmisiin ja ympäröivään yhteiskuntaan. Lainsäädännön noudattaminen on meille itsestään selvyyttä. Lisäksi olemme liittyneet UN Global Compactiin, ja sen mukaisesti sitoutuneet toteuttamaan kansainvälisiä ihmisoikeuksia, työelämää, ympäristöä ja korruption torjuntaa koskevia periaatteita sekä edistämään YK:n kestävän kehityksen tavoitteita.

Keskitymme vastuullisuustyössämme meille ja sidosryhmillemme olennaisimpiin vastuullisuusvaikutuksiin, -riskeihin ja -mahdollisuuksiin, jotka tunnistimme kaksinkertaisen olennaisuuden periaatteen mukaan. Se tarkoittaa, että tarkastelimme oman toimintamme vaikutuksia ympäristöön, ympäröivään yhteiskuntaan sekä vaikutuspiirissämme oleviin ihmisiin, kuten omiin, alihankkijoidemme, urakoitsijoidemme ja tavarantoimittajiemme työntekijöihin sekä asiakkaisiimme. Lisäksi tarkastelimme sitä, millaisia taloudellisia vaikutuksia ulkoiset tekijät, kuten ilmastonmuutos, voivat aiheuttaa toimintaamme.

Olennaiset vastuullisuusteemat kattavat koko liiketoimintamme ja arvoketjumme.

Kaupunkiliikenteen olennaisimmat vastuullisuusteemat ovat

- Ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen
- Energiankulutus
- Resurssien käyttö ja kiertotalous
- Luonnon monimuotoisuus
- Oman henkilöstön hyvinvointi, turvallisuus ja yhdenvertainen kohtelu
- Arvoketjun työntekijöiden työolot ja turvallisuus
- Liikenne- ja matkustajaturvallisuus
- Hyvän hallinnon periaatteiden noudattaminen

Vähennämme toimintamme elinkaaren ympäristövaikutuksia

Tuottamamme kestävä, laadukas ja houkutteleva raideliikenne vähentää yksityisautoilun tarvetta ja mahdollistaa tiiviin, raideliikenteeseen perustuvan kaupunkirakenteen muodostumisen. Vähennämme siis toiminnallamme liikenteen ympäristövaikutuksia eli pienennämme hiilijalanjälkeä sekä vähennämme paikallispäästöjä ja melua. Uuden

raideliikenneinfrastruktuurin rakentamisesta ja liikennöintikaluston hankinnasta syntyy kuitenkin merkittävät hiilidioksidipäästöt, joiden vähentäminen on ympäristötyömme keskeisin painopiste.

Strateginen tavoitteemme on hiilineutraalius vuonna 2030, mutta jo vuodesta 2025 alkaen oman toimintamme suorat ja ostoenergian päästöt ovat nolla. Kasvihuonekaasupäästöjen minimointi ohjaa investointiemme, erityisesti rakentamisprojektiemme päätöksentekoa ja toteutusta. Investoinneista syntyy kuitenkin aina jonkin verran päästöjä, ja ne olemme sitoutuneet kompensoimaan vuodesta 2030 lähtien.

Vähennämme työmaiden, työkoneiden ja ajoneuvojen kasvihuonekaasu- ja paikallispäästöjä Päästöttömät työmaat green deal -sopimuksen mukaisesti käyttämällä vain uusiutuvaa polttoainetta sekä lisäämällä päästökriteerit täyttävien ja vaihtoehtoisten käyttövoimilla toimivien ajoneuvojen ja työkoneiden käyttöä sekä omassa toiminnassamme että urakoissamme.

Parannamme resurssitehokkuuttamme ja vähennämme fossiilisten materiaalien tarvetta rakentamalla ja hankkimalla kestävää ja korjattavaa. Olemme liittyneet Kiertotalouden green deal -sitoumukseen, jonka myötä pyrimme erityisesti lisäämään maa- ja kiviainesten sekä rakennusosien kiertoa.

Vähennämme rakentamisprojektiemme luontovaikutuksia säilyttämällä olemassa olevaa, kompensoimalla rakentamisen myötä menetettyä ja lisäämällä luonnon monimuotoisuutta. Hyödynnämme ekologista arvioita ja viherkertoimia projektien tavoitteiden määrittelyssä ja todentamisessa. Huomioimme koko arvoketjumme biodiversiteettivaikutukset hankinnoissamme. Innovatiivisilla, luontopohjaisilla ratkaisuilla vahvistamme myös kaupunkiympäristön ilmastonmuutokseen sopeutumista. Varaudumme erityisesti metroinfraassa ilmastonmuutoksen myötä lisääntyviin sään ääri-ilmiöihin, kuten hulevesitulviin.

Hyödynnämme rakentamisprojektiemme vastuullisuuden kehittämisessä, arvioinnissa ja todentamisessa vastuullisuussertifiointeja. Lähtökohtaisesti kaikki uudisrakentamisprojektimme sertifioidaan. Peruskorjaus- ja muissa rakentamisprojekteissa sertifioinnista päätetään projektikohtaisesti soveltuvuus ja tarkoituksenmukaisuus huomioiden. Sertifioinneissa pyritään alan parhaalle tasolle.

Parannamme kiinteistöjemme ja liikennöintimme energiatehokkuutta, ja lisäämme uusiutuvan energian pientuotantoa. Tavoittelemme kiinteistöjemme rakentamis-, perusparannus- ja peruskorjausprojekteissa ostoenergian minimointia. Hankimme vain päästötöntä sähköä ja kaukolämpöä vuodesta 2025 alkaen.

Ohjaamme rakentamisprojektejamme kunnianhimoisilla ympäristötavoitteilla ja hankintojamme ympäristövaatimuksilla ja -kriteereillä. Kannustamme toimittajiamme kehittämään uusia ympäristömyönteisempiä ratkaisuja. Muutamme vaatimuksillamme koko alan toimintaa.

Hyvinvoiva henkilöstö takaa onnistumisemme

Hyvinvoivat, osaavat, innostuneet ja työstään ylpeät ammattilaiset luovat parasta kaupunkiliikennettä. Seuraamme henkilöstömme työhyvinvoinnin tasoa säännöllisesti, ja teemme tulosten perusteella työhyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä. Autamme henkilöstöämme työkyvyn ylläpidossa tarjoamalla tukea ennakoivasti.

Työsuojelutoiminnalla ja työturvallisuusriskejä hallitsemalla luomme terveellisen ja turvallisen työpaikan ja työympäristön omalle henkilöstöllemme. Edellytämme, että kaikki työntekijämme toimivat kaikissa tilanteissa turvallisella tavalla ja ohjeiden mukaisesti. Perehdytämme henkilöstömme turvallisiin työskentelytapoihin, ja edellytämme ja valvomme ohjeiden noudattamista.

Tartumme muutokseen, ja kehitymme yhdessä jatkuvasti. Kannustamme henkilöstöämme kehittämään osaamistaan, ja tarjoamme mahdollisuuksia kehittyä työssään. Arvostamme jokaisen asiantuntemusta, ja ylläpidämme kehitysmuotoista kulttuuria. Kerromme avoimesti ja rehellisesti toimintaamme ja henkilöstöömme liittyvistä asioista.

Jokaista työntekijäämme kohdellaan yhdenvertaisesti ja oikeudenmukaisesti, emmekä salli minkäänlaista syrjintää tai epäasiallista käytöstä. Jos sellaista kuitenkin ilmenee, meillä on selkeä toimintamalli tilanteisiin puuttumiseen. Kohtelemme myös työnhakijoita yhdenvertaisesti.

Toimimme eettisesti koko arvoketjumme osalta

Kunnioitamme YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallista julistusta ja ILO:n kahdeksan keskeisen yleissopimuksen vahvistettuja perusoikeuksia. Edellytämme, että myös yhteistyökumppanimme, alihankkijamme ja toimittajamme sitoutuvat kunnioittamaan samoja oikeuksia. Kohtelemme kaikkia oikeudenmukaisesti, kunnioittavasti ja yhdenvertaisesti. Emme hyväksy missään muodossa lapsityövoiman käyttöä, pakkotyötä tai ihmiskauppaa.

Haluamme luoda terveellisen ja turvallisen työpaikan ja työympäristön myös alihankkijoillemme ja urakoitsijoillemme. Edellytämme, että kaikki kumppanimme toimivat kaikissa tilanteissa turvallisella tavalla. Perehdytämme myös urakoitsijamme ja alihankkijamme turvallisiin työskentelytapoihin, ja edellytämme ja valvomme antamiemme ohjeiden noudattamista.

Asiakkaiden, kaupunkilaisten ja kumppanien tarpeet ovat kehittämisen lähtökohtana

Haluamme tuottaa asiakkaillemme hyvän asiakaskokemuksen. Siksi seuraamme asiakaskokemusta säännöllisten tutkimusten ja asiakaspalautteiden perusteella. Käytämme niiden tuloksia toimintamme kehittämisessä.

Mahdollistamme kaupunkilaisille toimivan arjen tuottamalla luotettavia ja laadukkaita palveluja. Tarjoamme jokaiselle kaupunkilaiselle yhdenvertaiset mahdollisuudet liikkumiseen huolehtimalla kaluston, pysäkkien ja asemien esteettömyydestä. Emme hyväksy syrjintää, häirintää tai muuta epäasiallista käytöstä matkustajiltamme, omalta henkilöstöltämme, urakoitsijoiltamme tai alihankkijoiltamme.

Haluamme olla hyvä naapuri kaupunkilaisille. Pyrimme pitämään liikenteestä, kunnossapidosta ja työmaista aiheutuvat häiriöt mahdollisimman pieninä, ja tiedotamme niistä ajoissa.

Turvallisuus on toimintamme perusehto

Turvallisuusjohtamisjärjestelmän avulla varmistamme Kaupunkiliikenteen toimintaedellytykset ja tuottamamme liikenteen häiriöttömyyden sekä henkilöstön, asiakkaiden, kaupunkilaisten, tiedon, ympäristön ja omaisuutemme turvallisuuden. Olemme sitoutuneet ylläpitämään ja kehittämään myönteistä turvallisuuskulttuuria.

Huolehtimalla riskienhallinnasta, henkilöstön osaamisesta sekä kaluston, raitinfran ja kiinteistöjen kunnosta varmistamme matkustajien ja muiden kaupunkilaisten turvallisuuden. Varmistamme joukkoliikenteen toimivuuden myös häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa selkeillä toimintamalleilla, jotka on kuvattu valmius- ja jatkuvuussuunnitelmassa. Kriisijohtamisemme ja -viestintämme on suunnitelmallista.

Työsuojelutoiminnalla, työturvallisuusriskejä hallitsemalla ja turvallisiin työskentelytapoihin perehdyttämällä luomme terveellisen ja turvallisen työpaikan ja työympäristön niin omalle henkilöstöllemme kuin urakoitsijoillemme ja alihankkijoillemmekin. Edellytämme, että kaikki työntekijämme, urakoitsijamme ja alihankkijamme toimivat kaikissa tilanteissa turvallisella tavalla ja ohjeiden mukaisesti.

Vastuullinen taloudenpito ja hyvä hallinto varmistavat asemamme

Lunastamme paikkamme Helsingin seudun raideliikenteen tuottajana parantamalla palvelujemme kustannustehokkuutta, valmistelemalla ja toteuttamalla investointimme

läpinäkyvästi, laadukkaasti ja kustannustehokkaasti sekä ylläpitämällä ja kehittämällä omaisuutemme arvoa kestävästi.

Emme salli toiminnassamme korruptiota tai lahjontaa, vältämme toimintaa, josta aiheutuu eturistiriitoja, ja torjumme aktiivisesti harmaata taloutta. Varmistamme kumppaniemme ja sidosryhmiemme tasapuolisen kohtelun läpinäkyvällä päätöksenteolla. Huomioimme vastuullisuusperiaattemme hankintoja tehdessämme, ja edellytämme niiden noudattamista myös kumppaneiltamme.

Rikkomuksista ilmoittaminen

Kannustamme työntekijöitämme ja muita sidosryhmiämme ilmoittamaan vastuullisuusperiaatteiden vastaisesta toiminnasta Whistleblowing-kanavamme kautta, jossa ilmoituksen voi tehdä myös anonyymisti. Käsittelemme ilmoitukset mahdollisimman pian, mutta vähintään kolmen kuukauden kuluessa. Puutemme mahdollisiin väärinkäytöksiin välittömästi. Ilmoittamisesta ei tule kielteisiä seuraamuksia ilmoittajalle.

18.11.2025 Kaupunkiliikenne Oy:n hallitus

